

TRONDHEIM KOMMUNE
Tråanten tjielte

Byrådets forslag til handlings- og økonomiplan 2026-2029

Budsjett 2026

Hovedbudskap fra byrådet

Byrådet kombinerer økonomisk bærekraft med sosial trygghet og grønn omstilling.

Handlings- og økonomiplanen er byrådets viktigste verktøy for å gjøre de nødvendige prioriteringene for å trekke Trondheim i den retningen vi ønsker.

Byrådet brukte 2024 og 2025 på å få økonomisk kontroll. Vi fortsetter den ansvarlige styringen i 2026. Budsjettdisiplin og trygg økonomisk styring er en forutsetning for at Trondheim skal ha gode velferdstjenester også i fremtiden. Det legges opp til at driftsbudsjettet for kommunen økes til 20,4 Mrd fra 19,6 Mrd i 2025.

Handlings- og økonomiplanen 2026-2029 inneholder også

- Klimabudsjett
- Levekårsbudsjett

YTRING Kommentar

«Kommune-Norge kan kollapse om få år»

Tone Sofie Aglen
Politisk kommentator

Økonomisk status etter 2. økonomirapport 2025

- Bystyret behandlet 2. økonomirapport 2025 sist uke. Etter behandlingen - prognose for regnskapsresultat 2025 er 123 millioner kroner
- Utgangspunktet for budsjettet er altså at nærmest alle områder i kommunen har god økonomisk styring. Selv om situasjonen fremdeles vil være stram har Byrådet funnet rom for noen oppjusteringer på prioriterte områder, og legger opp til et høyt investeringsnivå i hele perioden
- Trondheim har også en del store utfordringer som jeg skal komme tilbake til, i hovedsak tre forhold
 - sammenheng mellom rammer og oppgaver fra staten
 - lavere vekst i skatteinntektene enn forutsatt
 - Gjeldsnivå og høyere rentenivå enn forventet

Statsbudsjett 2026

Vekst i frie inntekter på 3,2 milliarder kroner, nederst i intervallet fra kommuneproposisjonen.

Regjeringens forslag til statsbudsjett anerkjenner ikke at kommuneøkonomien er historisk dårlig. Det rammer tjenestene også i Trondheim.

Trondheim kommune er kommunen med nest lavest indeksverdi - det vil si at vi i inntektssystemet er en svært billig kommune å drive.

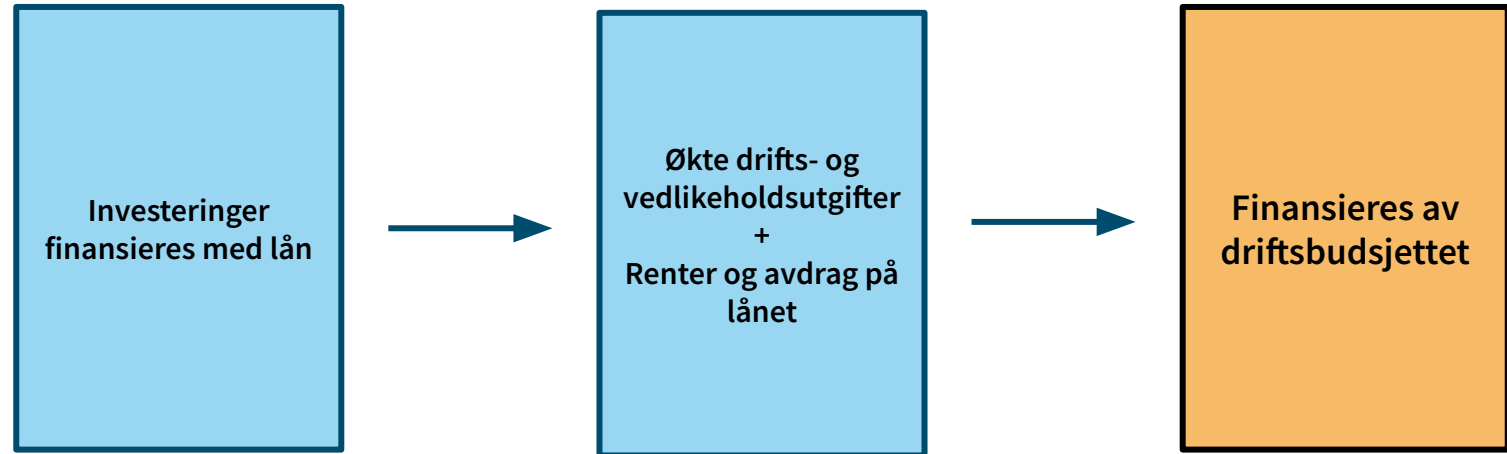
Dette gjør at vi ikke får så god vekst i rammetilskudd fra staten:

- Gjennomsnittlig vekst i rammetilskuddet på **568 kroner** per innbygger
- Trondheim kommune har **96 kroner** per innbygger

Nøkkeltall

Forholdet mellom drift og investering

Økonomiske handlingsregler

Det er kommunens ansvar å sørge for en helhetlig og langsiktig økonomiforvaltning

Kapitalkostnader 9 %

Renter og avdrag skal utgjøre ni prosent av frie disponible inntekter

Gjeld 80 %

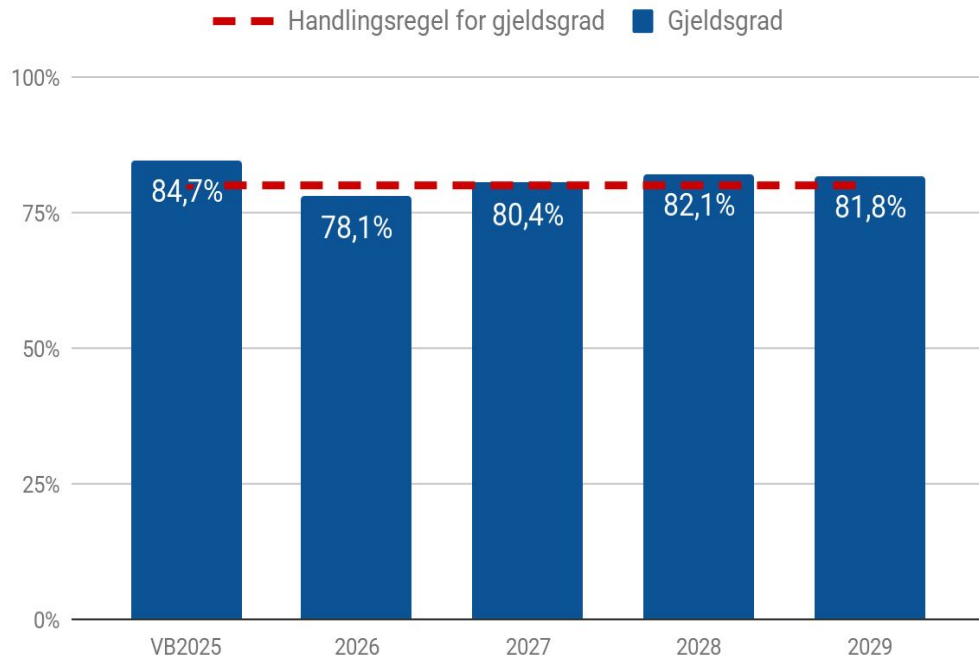
Bykassefinansiert gjeld på inntil 80 prosent av driftsinntektene

Disposisjonsfond 3 %

Disposisjonsfondet skal minimum utgjøre tre prosent av driftsinntektene

Handlingsregel for gjeld

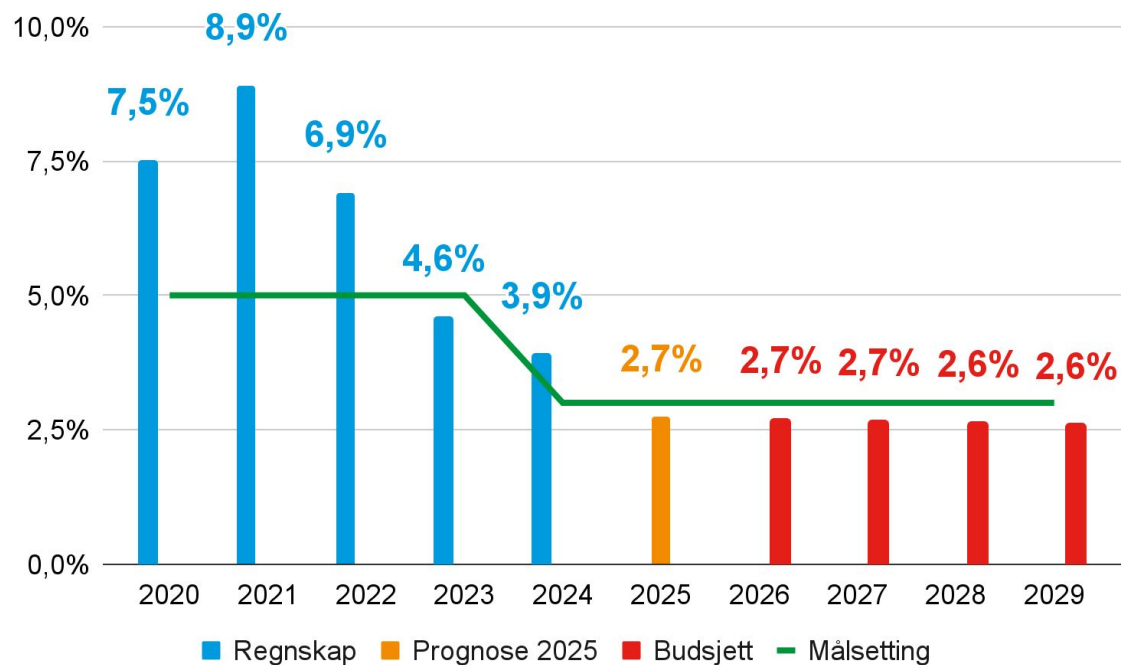
Det er kommunens ansvar å sørge for en helhetlig og langsiktig økonomiforvaltning

Gj.snitt 26-29: 80,6%

Handlingsregel for disposisjonsfond

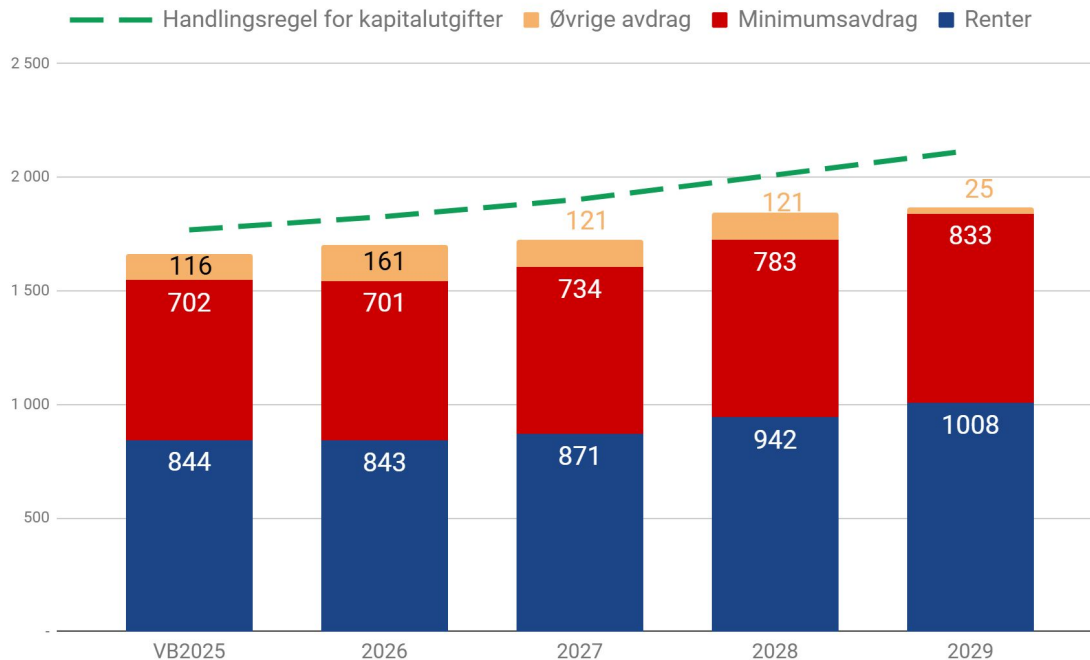
Det er kommunens ansvar å sørge for en helhetlig og langsiktig økonomiforvaltning

Gj.snitt 26-29: 2,6%

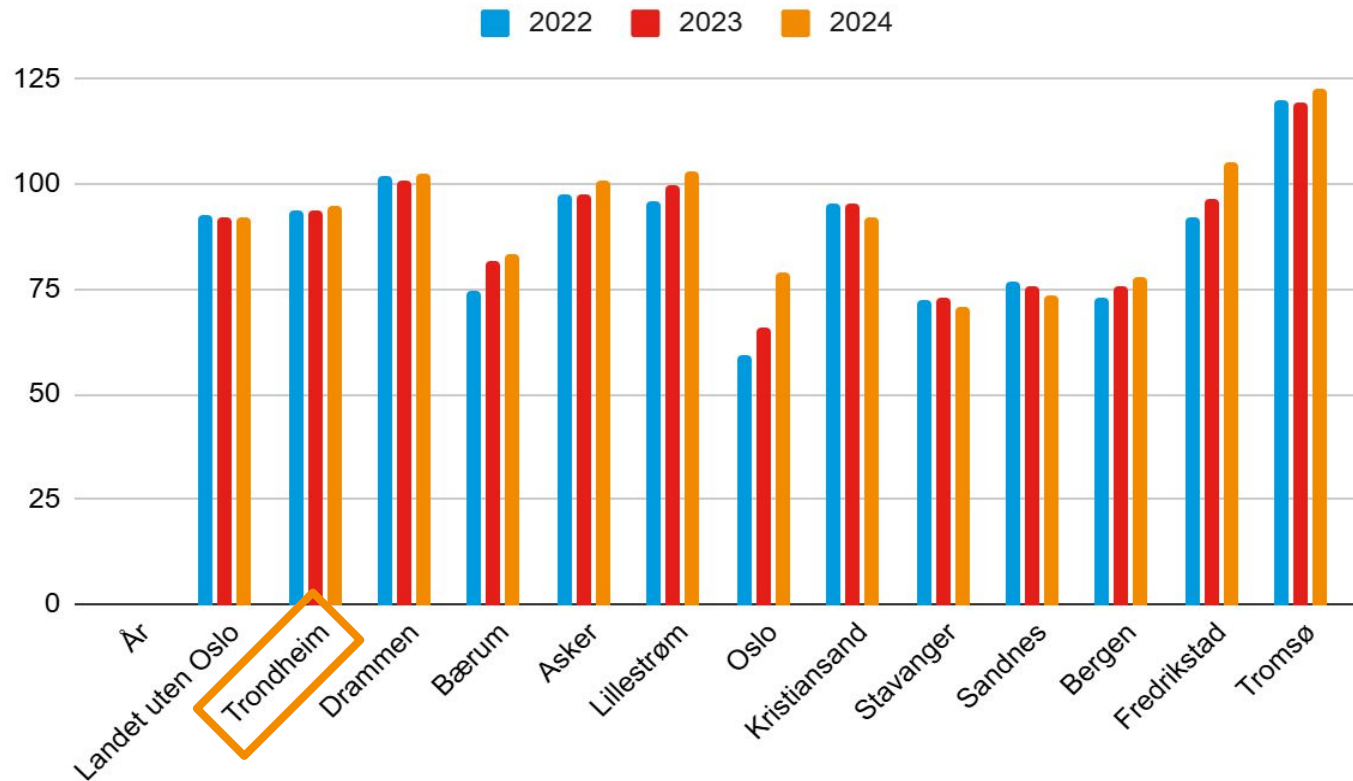
Handlingsregel for kapitalkostnader

Det er kommunens ansvar å sørge for en helhetlig og langsiktig økonomiforvaltning

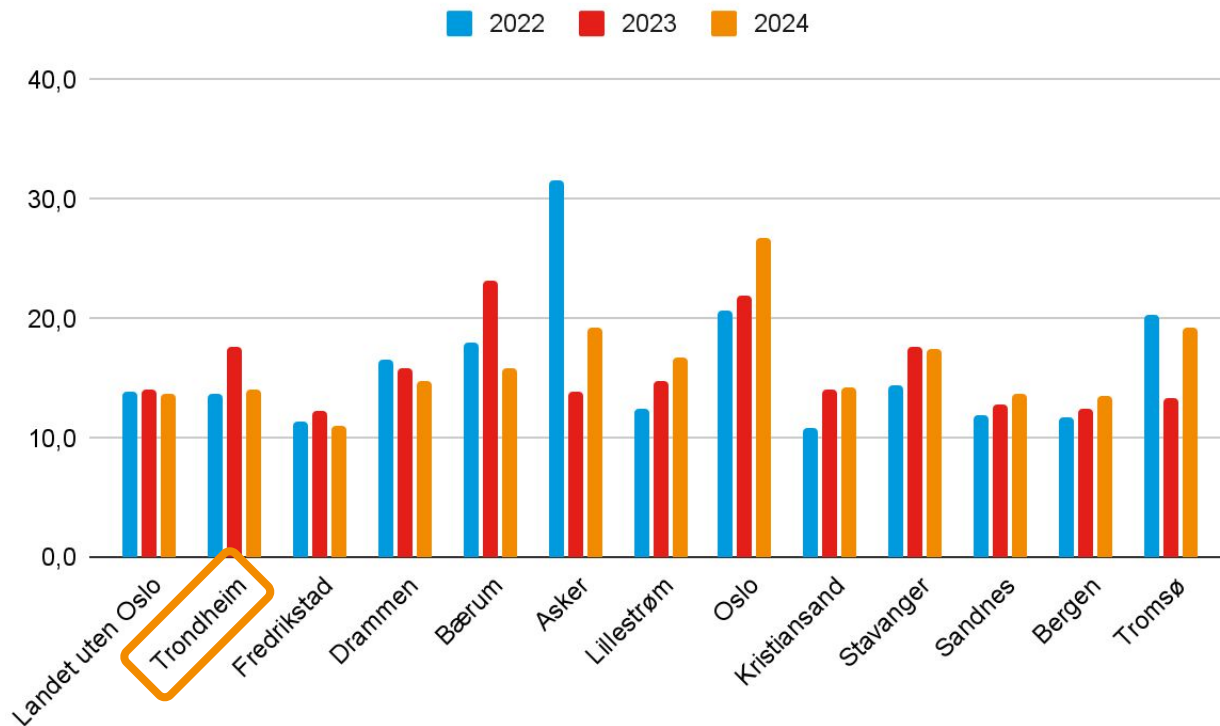

Gj.snitt 26-29: 8%

Investeringslån i prosent av driftsinntekter 2022-2024

Investeringer i prosent av driftsinntektene 2022-2024

Sykefraværprosjektet

“Sykefraværprosjektet har ikke bare handlet om sykefravær, det har handlet om organisering, planlegging, lederutvikling og ikke minst gjennomføring”

- sitat fra enhetsleder i Trondheim kommune

I sykefraværprosjektet tilpasses tiltakene for hver enkelt enhet, avdeling og individ sitt utgangspunkt og situasjon. Sykefraværstallene brukes aktivt som styringsverktøy for å prioritere og fordele innsatsen, både i utvalg av målgruppene, men også mellom avdelinger innad i enheten. Dette gir gode effekter.

Adresseavisen

KOMMENTAR side 2 og 3

«Kreftene som kjemper for hvitt herredomme i USA stikker dypt.»

Moholt og Brønnøysund helse- og velferdssenter er blant sykehjemmene med lavest sykefravær i Trondheim. – Vi har det artig på jobb, sier Maria Kvittum (til venstre) og Torje Lund Hansen. Foto: MARIANN DYBDAL

Skal kartlegge hvorfor folk blir syke

I fjor hadde Trondheim kommune et sykefravær på 11,1 prosent. Over 1650 ansatte var borte fra jobb hver eneste dag. Nå lanserer det blågrønne byrådet en plan der målet er å redusere fraværet de neste fire årene. **NYHETER side 10 og 11**

Imponerende mesterligabragd
SPORT side 24 og 25

Bjørn Røstad
Røstad stiller opp:
For Sambandet er eget dødsfall eneste gyldige fraværsgrunn
KULTUR side 30 og 31

Anne-Sarah Nakstad
Etter seks år med tap overtar investorene hele bryggeriet
ØKONOMI side 18

Sykefraværet på vei ned – nytt prosjekt får mye av æren: – Helt ny metodikk

Sykefraværet går ned i Trondheim kommune, men ikke så fort som byrådet har lovet. De første resultatene fra et nytt prosjekt gjør likevel byråden optimistisk.

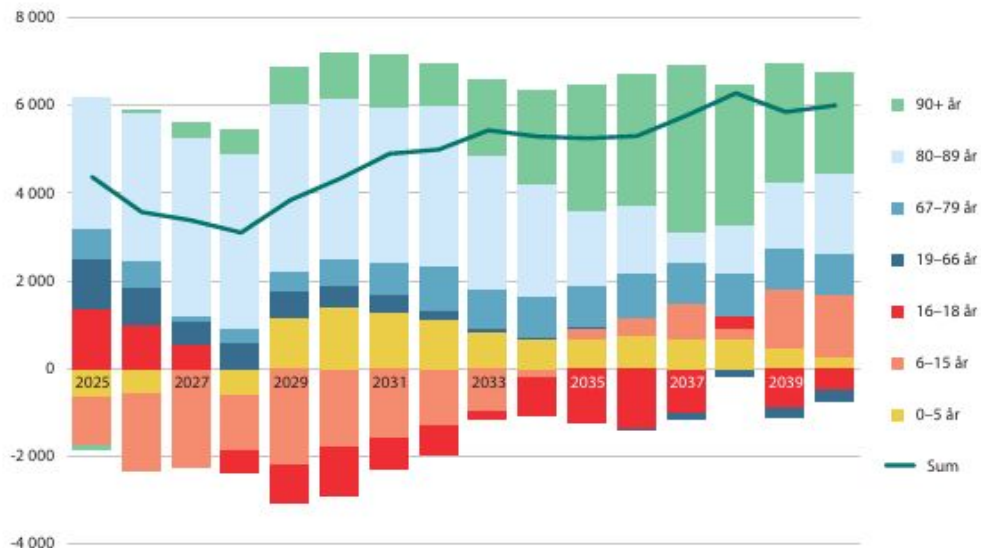
April 2025

September 2024

Utfordringer ved inngangen til 2026

Demografiske utfordringer og mangel på arbeidskraft - skaper behov for omstilling

Kilde NOU 24:23

Figur 9.4 Økningen i kommunesektorens brutto driftsutgifter fra året før som følge av den demografiske utviklingen, fordelt på aldersgrupper.¹ Mill. 2024-kroner

Meld. St. 31

(2023–2024)

Melding til Stortinget

Perspektivmeldingen 2024

NOU Norges offentlige utredninger 2023: 4

Tid for handling

Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste

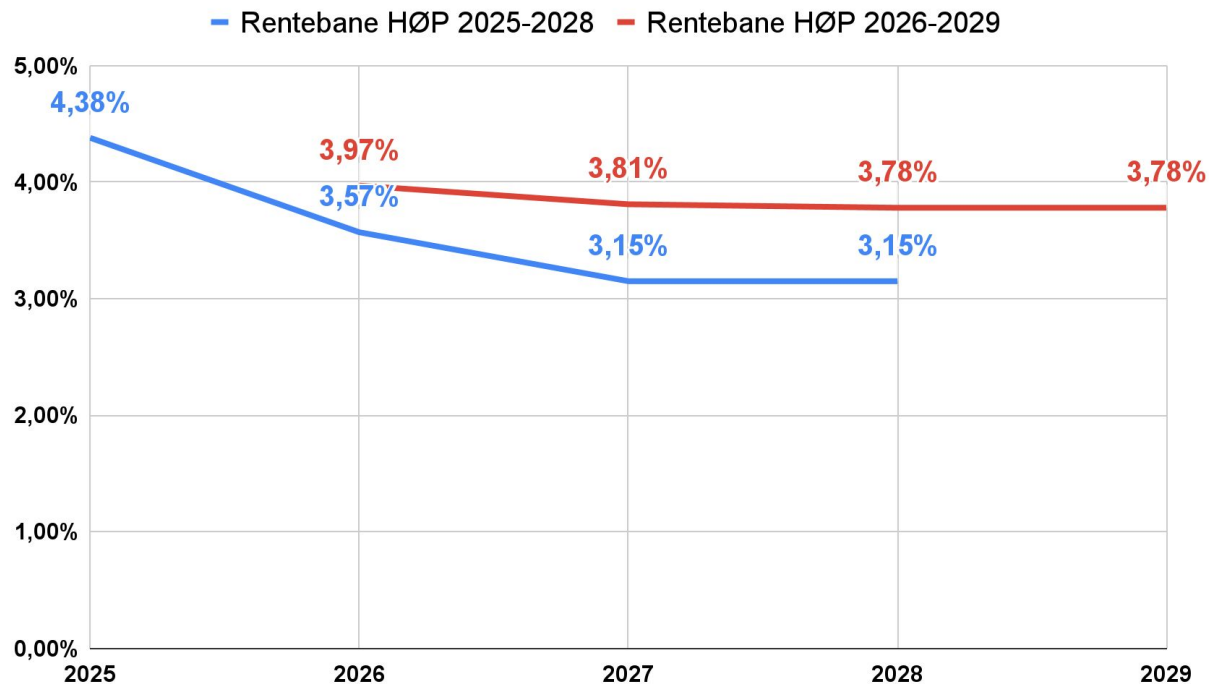
Helsepersonellkommissjonen

2025: 40% av utgiftsveksten til 67+

2030: 80/90% av utgiftsveksten 67+

2038- : 90/100% av utgiftsveksten 67+

Rentebanen

Kapitalkostnader under press

I 2029 går kun 7,7 % av inntektene til kapitalkostnader, mot handlingsregelens 9 %.

Det gir kun 25 millioner kroner til øvrige avdrag.

Bufferen er borte - vi har ikke lenger finansiering for en eventuell renteoppgang.

Så lenge vi har et høyt rentenivå og ikke finner rom i driftsbudsjettet til å øke avdragene vil det begrense investeringene i både denne og kommende HØP-prosesser.

An aerial photograph of a roundabout with a central green island, surrounded by roads and buildings. The entire image is covered with a semi-transparent blue filter.

Tverrgående mål og indikatorer

**Økonomi-
styring**

**Inkluderende
fellesskap**

Sykefravær

**Sikkerhet og
beredskap**

Digitalisering

Skatt og gebyrer

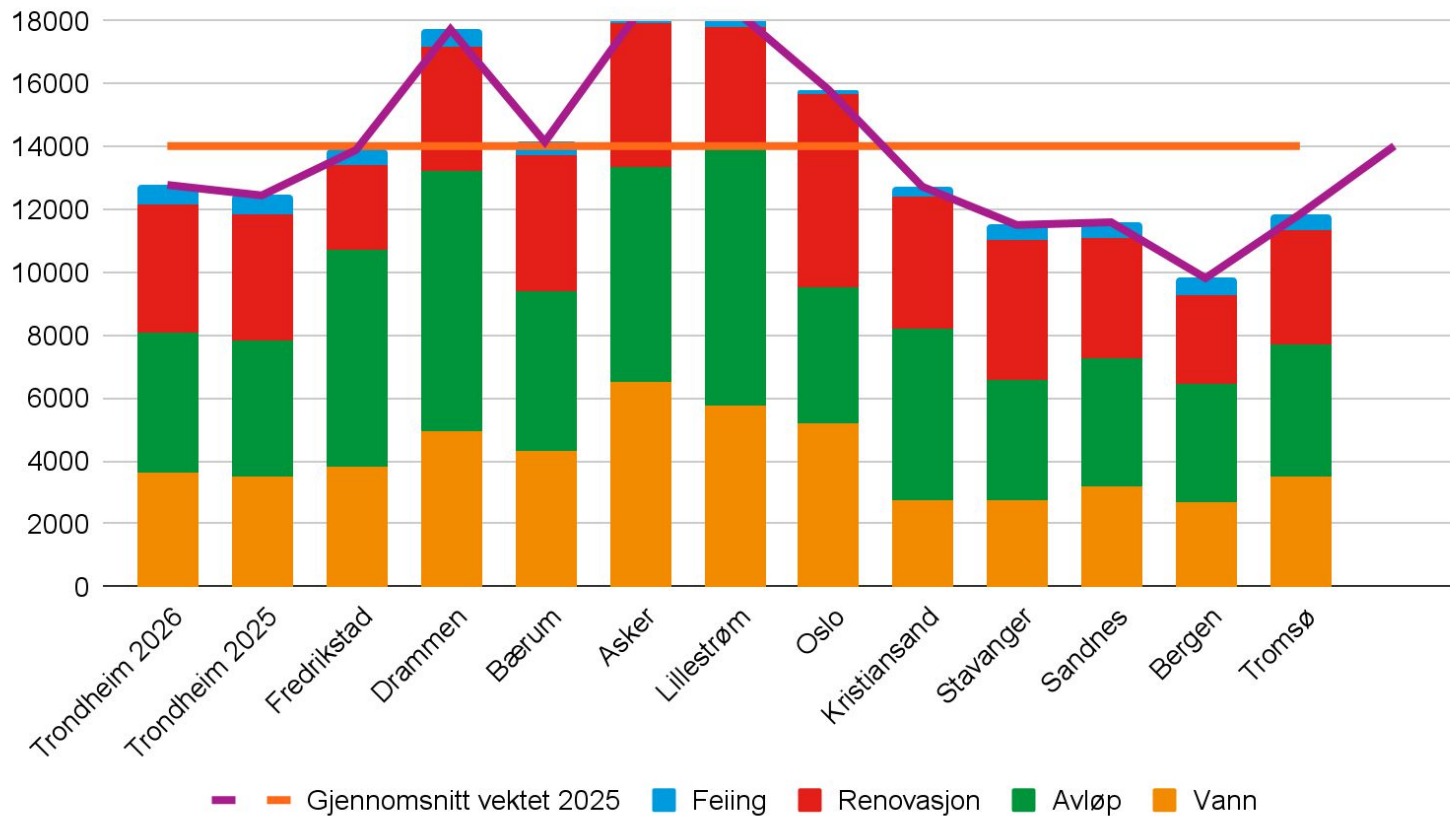
Eiendomsskatt

Eiendomsskatten beholdes på dagens nivå og justeres kun med konsumprisindeksen.

Bunnfradraget beholdes på dagens nivå

Det er lagt til grunn at ikke kommersielt drevne studentboliger søker og får **fritak** for eiendomsskatt

Gebyrer VARF storkommunene i 2025

Eksempelfamilie

	2025	2026	Endring
Et barn i barnehage, full plass	18 000	13 200	-4 800
Et barn i SFO andre trinn, full plass	19 580	20 240	660
Et barn i kulturskolen	4 760	4 925	165
Årsgebyr renovasjon, vann, avløp og feiing	15 392	15 804	412
Eiendomsskatt	12 227	12 546	319
Sum	69 959	66 715	-3 244

Helse og omsorg

Byråd for helse og omsorg

Driftsbudsjett 2026

Foreslått driftsbudsjett:

3313 millioner kroner

Budsjett i 2026 ift. budsjett 2025:

87 mill:

Fordeling områder:

- Sykehjem og omsorgsboliger **13** mill
- Hjemmebaserte tjenester **64** mill
- Medisinske tjenester **11** mill

- Økonomisk status 2025: 65 millioner kroner

Byrådets satsinger - helse og omsorg

Satsing driftsbudsjettet	Endring 2026
Økte ressurser til flere langtidsplasser i sykehjem, og boliger med heldøgns omsorg	9,6 mill. kroner
Styrket grunnbemanning sykehjem og omsorgsboliger	18,2 mill. kroner
Bo lengre og trygt hjemme	29 mill. kroner
Forebygging og tidlig innsats	18,5 mill. kroner
Økt grunnbemanning innenfor medisinske tjenester	17,9 mill. kroner

Byråd for helse og omsorg

**Foreslått investeringsbudsjett
2026-2029:**

2 milliarder kroner

Sentrale investeringsprosjekter:

5 helse- og velferdssentere:

- Heimdal HVS (875 mill kr)
- Smelteverket HVS (637 mill kr)
- Ilevollen HVS - rehabilitering (95 mill kr)
- Kystad HVS - utvidelse (250 mill kr)
- Stokkbekken HVS (10 mill kr)

Mindre investeringer (102 mill kr)

Oppvekst og utdanning

Byråd for oppvekst og utdanning

Foreslått budsjett:

5215 millioner kroner

Budsjett i 2026 ift. budsjett 2025:

111 mill:

Fordeling områder:

- Skole **12** mill
- Barnehage **100** mill

- Økonomisk status 2025: 30 mill

Byrådets satsinger - oppvekst og utdanning

Satsinger driftsbudsjettet	Endring 2026
Grunnbemanning i skolene	14,8 mill. kroner
Satsing på PPT, veiledning autismetilbud og alternative opplæringsarenaer	7 mill. kroner
Redusert makspris i barnehagen	88,6 mill. kroner
Vikarmidler, kvalitetsmidler	1,3 mill. kroner

Byråd for oppvekst og utdanning

**Foreslått investeringsbudsjett
2026-2029:**

**1,25 milliarder
kroner**

Sentrale investeringsprosjekter

Skole:

- Tonstad skole (611 mill)
- Ny Smelteverket ungdomsskole (132 mill)
- Stabbursmoen skole (100 mill)
- Reetabling autismetilbud (25 mill)
- Tilpasninger Rosten skole (10 mill)
- Mindre investeringer (154 mill)

Barnehage:

- Ringen barnehage (35 mill)
- Rehabilitering eldre barnehager (60 mill)
- Sverresborg barnehage - gjenoppbygging (33 mill)
- Voldsminde barnehage - forlenget levetid (20 mill)
- Mindre investeringer (69 mill)

Sosiale tjenester

Byråd for sosiale tjenester

Foreslått budsjett:

4161 mill

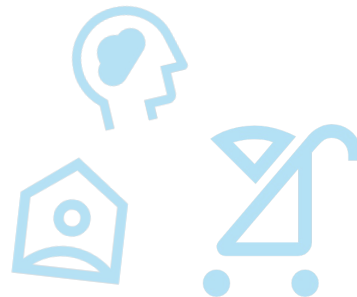
Budsjett i 2026 ift. budsjett 2025:

15,3 mill:

Fordeling områder:

- Barne- og familietjenesten **9** mill
- Bo og aktivitetstilbud **3,2** mill
- Psykisk helse og rus **9,0** mill
- Arbeid og velferd **-5,9** mill

- Økonomisk status 2025: balanse (etter tilleggsbevillinger i 2025)

Byrådets satsinger - sosiale tjenester

Satsinger driftsbudsjettet	Endring 2026
Arbeid/Velferd: Innsats arbeidsinkludering	1,0 mill. kroner
Psykisk helse og rus: Brukerrom	2,5 mill. kroner
Psykisk helse og rus: Økt kapasitet boliger, inkl privat tilbyder	3,0 mill. kroner
Psykisk helse og rus: Tidlig innsats og tilpasset behandling av rus- og psykiske lidelser	4,5 mill. kroner
BOA: Styrke ambulerende tjenester	1,8 mill. kroner
BFT: Tilpasse ramme Helse- og avlastningstjenesten	18,0 mill. kroner
BFT: Pensjon fosterforeldre	3,1 mill. kroner

Byråd for sosiale tjenester

**Foreslått investeringsbudsjett
2026-2029:**

**701 millioner
kroner**

Sentrale investeringsprosjekter:

Sosiale tjenester:

- Krisesenteret (103 mill)
- Forsterket botilbud (ROP) (58 mill)
- Tiller bofelleskap (107 mill)
- Skarpsno bofelleskap BoA (105 mill)
- Småhus (90 mill)
- Ny bo- og avlastningsbolig for barn med sterke atferdsuttrykk- Vidarheim (104 mill)
- Etablering av bo- og avlastningsbolig ved Gartneriet (7mill)
- Mindre investeringer BFT (28 mill)

An aerial photograph of a city, likely Oslo, showing a mix of modern multi-story apartment buildings and a large construction site in the center. A yellow construction crane is visible on the site. The image is overlaid with a semi-transparent blue filter. The word "Byutvikling" is centered in white text.

Byutvikling

Byråd for byutvikling

Driftsbudsjett 2026

Foreslått budsjett:

385 millioner kroner

Budsjett i 2026 ift. budsjett 2025:

3,1 mill:

Fordeling områder:

- Tekniske tjenester **3,5** mill
- Plan- og bygningstjenester **-0,4** mill

- Økonomisk status 2025: -6 mill

Byrådets satsinger - byutvikling

Satsinger driftsbudsjettet	Endring 2026
Veivedlikehold	3,0 mill. kroner

Byråd for byutvikling

**Foreslått investeringsbudsjett
2026-2029:**

**3,8 milliarder
kroner**

Sentrale investeringsprosjekter:

Vann (1,8 mrd kr):

- Større røranlegg
- Rørfornyelse
- Pumpestasjoner og høydebassenger
- mm

Avløp (1,6 mrd kr):

- Rørfornyelse
- Nye røranlegg og hovedstammer
- Pumpestasjoner og avløp

Renovasjon (135 mill kr)

- Endring fra 2- til 3-beholdersystem
- Heggstadmoen etterdrift - investeringstiltak

Veg (144 mill)

- Utvikling og fornyelse av gatelysnettet
- Sikring av synagogen
- Oppgradering av veginfrastruktur og boliggate

Parker, byrom og lekeareal (103 mill)

- Bakklandstorget
- Parker, byrom og lekeareal

Miljø, næring og samferdsel

Byråd for miljø, næring og samferdsel

Driftsbudsjett 2026

Foreslått budsjett:

140 mill

Budsjett i 2026 ift. budsjett 2025:

137 mill:

- Økonomisk status 2025: 8 mill

Byrådets satsinger - miljø, næring og samferdsel

Satsinger driftsbudsjettet	Endring 2026
Tilskudd økt byliv	0,5 mill. kroner
Klimatilskudd	4 mill. kroner
Økt innsats trafikksikkerhet	2,9 mill. kroner

Byråd for miljø, næring og samferdsel

**Foreslått investeringsbudsjett
2026-2029:**

3 milliarder kroner

Sentrale investeringsprosjekter:

Miljøpakken (2,4 mrd)

Midtbypakken (250 mill)

Klimainvesteringer (330 mill)

- Mindre investeringer klimatiltak (204 mill)
- Utslippsfrie bygge- og anleggsplasser (126 mill)

An aerial photograph of a large university campus, featuring numerous multi-story academic buildings, green spaces, and parking lots. The entire image is overlaid with a semi-transparent blue filter. The word "Finans" is centered in a large, white, sans-serif font.

Finans

Byråd for finans

Driftsbudsjett 2026

Foreslått budsjett:

1587 millioner kroner

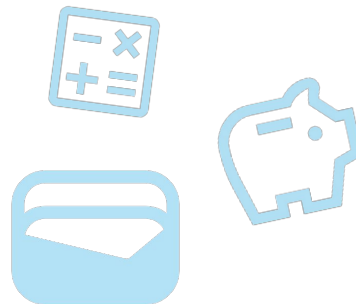
Budsjett i 2026 ift. budsjett 2025:

7 mill:

Fordeling områder:

- Eiendomstjenester **10** mill
- Økonomistyring, personaltjenester og digitalisering **-3** mill

- Økonomisk status 2025: 27 mill

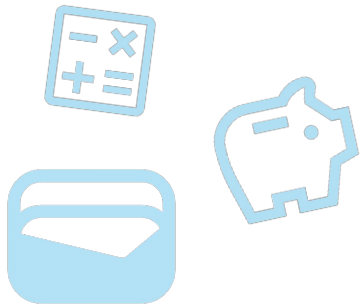
Byrådets satsinger - finans

Satsinger driftsbudsjettet	Endringer 2026
Husleie nytt adm. bygg	8,5 mill. kroner
Trøndelag brann- og redningstjeneste	5,4 mill. kroner
Kvalitetssikring av investeringsprosjekter	4 mill. kroner
Lederutvikling	2 mill. kroner

Byråd for finans

**Foreslått investeringsbudsjett
2026-2029:**

**3,8 milliarder
kroner**

Sentrale investeringer:

- Bolig eiendomstjenester- kjøp (384 mill) og salg (- 400 mill)
- Eiendomsinvesteringer (360 mill) - ivaretagelse av eksisterende boligmasse
- Tilfluktsrom og Nødstrøm kritiske helseinstitusjoner (45 mill)
- Ringve skole - tilpasning til utleie (90 mill)
- Formålstomter - kjøp (800 mill) og salg (-100 mill) av areal
- IT-investeringer i helse og velferdsteknologi (98 mill)
- Investering i IT infrastruktur og fagsystemer (375 mill)

Kultur, idrett og friluftsliv

Byråd for kultur, idrett og friluftsliv

Driftsbudsjett 2026

Foreslått budsjett:

777 millioner kroner

Budsjett i 2026 ift. budsjett 2025:

20 mill:

Fordeling områder:

- Kunst og kultur: **17** mill
- Kirke og gravlunder: **-0,6** mill
- Idrett og friluftsliv: **3** mill

- Økonomisk status 2025: balanse

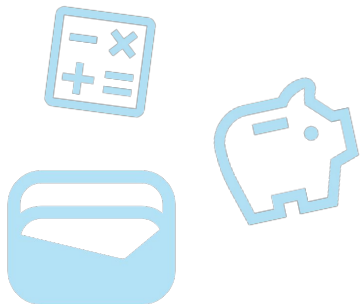
Byrådets satsinger - kultur, idrett og friluftsliv

Satsinger driftsbudsjettet	Endringer 2026
Drift av turveier/-stier, nærmiljøanlegg og aktivitetsparker	4,3 mill. kroner
Tilskudd til NM i friidrett	0,7 mill. kroner
Styrking av kulturskolen	2,1 mill. kroner
Kultursatsing seniorer	2,3 mill. kroner
Tverrfaglige tiltak rettet mot utsatte barn og unge	4,3 mill. kroner
2030 og pilegrimssatsing	1,8 mill. kroner

Byråd for kultur, idrett og friluftsliv

**Foreslått investeringsbudsjett
2026-2029:**

679 millioner kroner

Sentrale investeringer:

Kirkebygg og gravplasser (249 mill)

Charlottelund kirke (122 mill)

Frostaveien 2 (45,8 mill)

Nybygg Heimdal bibliotek (83 mill)

Kunst i offentlige rom og mindre inv. (68 mill)

Investering i friluftsliv og grønne områder (40 mill)

Nærmiljøanlegg og mindre inv.(40 mill)

Byrådsavdelingene og byrådsleders kontor

Byrådsleders avdeling

Driftsbudsjett 2026

Foreslått budsjett:

242 millioner kroner

Budsjett i 2026 ift. budsjett 2025:

0,7 mill:

- Økonomisk status 2025: balanse

Oppsummering

Fortsatt trygg styring i usikre tider

Ansvarlighet og måtehold i dag sikrer velferden i morgen.

Vi har snudd underskudd til balanse.

Vi leverer et budsjett som opprettholder nivået på velferdstjenestene.

Sykefraværprosjektet er en suksess: fraværet går ned.

Vi bruker de store pengene på de minste barna og de eldste innbyggerne.

Prosess

HØP er tilgjengelig på nettsidene til Trondheim kommune:

<https://www.trondheim.kommune.no/tema/politikk-og-planer/budsjett-regnskap-og-rapporter/handlings-og-okonomiplan-budsjett/>

Spørsmål og svar:

Spørsmålene kan sendes til makrofinans.byrådsavdfinans@trondheim.kommune.no

Svarene publiseres her:

<https://sites.google.com/trondheim.kommune.no/hop2026sporsmal>

Bystyret behandler budsjettet 11. desember 2025.